

Vattenfall AB

Staff Function Communications
Public & Regulatory Affairs Sweden
169 92 Stockholm

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
cc: sigrid.granstrom@regeringskansliet.se

Datum:
2024-03-15

Kontakt: Hans Dahlin
E-mail: hans.dahlin@vattenfall.com

Telefon: 070-2740487

Diarienummer: KN2023/02352

Remissvar avseende rapporten Oschyssta affärsmetoder – en rapport med författningsförslag

Vattenfall är ett ledande europeiskt energiföretag som i mer än 100 år elektrifierat industrier, levererat energi till människors hem och moderniserat vårt sätt att leva genom innovation och samarbete. Vi vill nu göra det möjligt att leva fossilfritt inom en generation. Därför driver vi omställningen till ett hållbart energisystem genom satsningar på fossilfri produktion och klimatsmarta energilösningar för våra kunder. Vattenfall ägs av svenska staten.

Vattenfall tackar för möjligheten att lämna synpunkter på rapporten om oschyssta affärsmetoder. Vattenfall ser att oschyssta affärsmetoder ökat bland vissa elleverantörer under de senaste åren och att det skadar förtroendet för elmarknaden som helhet. Vattenfall vill dock betona att det rör sig om ett fåtal aktörer och att merparten av elleverantörerna använder schyssta affärsmetoder.

När det gäller åtgärder för att minska möjligheterna att använda oschyssta affärsmetoder ser Vattenfall stor potential i att införa en standardiserad fullmakt och fullmaktshantering. Detta bör göras genom lagstiftning och skulle markant försvåra användandet av flera av de oschyssta affärsmetoder som förekommer, då det blir betydligt svårare för oseriösa aktörer att kunna anskaffa de kunduppgifter de behöver för att kunna genomföra ett leverantörsbyte utan att kunden lämnat en juridiskt korrekt signerad fullmakt. När systemet med en standardiserad fullmakt finns implementerad, blir det enkelt för nätbolag och elhandelsbolag att neka förfrågningar om kunduppgifter från aktörer som inte använder den standardiserade fullmakten vilket effektivt stoppar detta mycket vanliga sätt att få tag i erforderliga kunduppgifter för att kunna genomföra ett leverantörsbyte av aktörer som inte följer uppsatta regler.

När det gäller förslagen om 14 dagars ångerrätt för mikroföretag samt maximalt en månads uppsägningstid avstyrker Vattenfall dessa förslag. Vattenfall anser att 14 dagars ångerrätt inte hjälper mot oseriösa aktörer på marknaden eftersom det inte framgår av Ei:s förslag hur kunden kommer veta att de har ångerrätt. Därmed försöker förslaget lösa ett symptom långt ner i kedjan, där det verkliga problemet egentligen ligger tidigare. När det gäller kravet på högst en månads uppsägningstid, kommer det kraftigt begränsa vilka kundvänliga lösningar som blir möjliga att erbjuda. Detta vore särskilt olyckligt under kommande år med en allt mer ökande

elektrifiering och större behov av flexibel elanvändning, vilket kommer innebära stora behov av att ta fram nya typer av avtalslösningar för olika kunder på elmarknaden.

Nedan följer Vattenfalls detaljerade ståndpunkter kring de föreslagna åtgärderna:

14 dagars ångerrätt för mikroföretag

Förslaget med 14 dagars ångerrätt för mikroföretag låter kanske principiellt bra, men löser inte grundproblemet kring oschyssta affärsmetoder. Vattenfall bedömer att detta förslag inte kommer att påverka de oseriösa aktörernas arbetssätt eller lösa de drabbade kundernas problem, samtidigt som det skapar nya kostnader och risker för de aktörer som arbetar på ett seriöst sätt. Vattenfall rekommenderar därför att det inte införs ångerrätt för små företagskunder.

Om det ändå skall införas är det av vikt att företagskunderna som skall omfattas definieras i förhållande till sin elförbrukning, där en lämplig gräns kan vara att man maximalt förbrukar runt 50.000-100.000 kWh/år inom företaget. Att koppla det till elvolymen stämmer gott med Schysst Elhandels synsätt. Effekten av ångerrätten är dock inte tydlig, och hur det skulle lösa att oseriösa aktörer inte kan verka på marknaden är inte självklart, men behöver förklaras för att ge förslaget tyngd och visa på nyttan med förslaget. En enkel förklaring till att det inte är tydligt att det hjälper mot oseriösa aktörer på marknaden, är att det inte framgår av förslaget hur kunden kommer att veta att de har ångerrätt. Därmed försöker förslaget lösa ett symptom långt ner i kedjan, där det verkliga problemet egentligen ligger tidigare.

En månads uppsägningstid

Vattenfall avstyrker förslaget om maximalt en månads uppsägningstid. En reglerad maximal uppsägningstid för elhandelsavtal behöver vara minst 3 månader, allra helst 6 månader, och bara gälla för privatkunder och mindre företagskunder (med årsförbrukning mindre än runt 50.000-100.000 kWh/år), detta mot bakgrund av att kunna erbjuda kunder olika elhandelslösningar som ger ökat kundvärde. Att då begränsa uppsägningstiden till maximalt en månad begränsar kraftigt vilka kundvänliga lösningar som blir möjliga att erbjuda. Detta kommer vara särskilt viktigt kommande år när det finns ett stort behov att utveckla nya typer av avtal för elkunder. Den viktiga frågan runt hur lång maximal uppsägningstid som bör regleras är att säkerställa att aktörer inte använder väldigt långa uppsägningstider, som t.ex. 24 eller 36 månader, som vissa oseriösa aktörer ibland gör. Mot den bakgrunden räcker det att reglera att den maximala uppsägningstiden är 3-6 månader för att kunna komma åt problemet med oseriösa affärsmetoder.

Leverantörer av mellanhandstjänster

Att kundbestämmelser i ellagen också gäller mellanhänder som verkar på elhandelsmarknaden är en god tanke. Det är dock viktigt att det blir möjligt att göra tillräcklig tillsyn, annars riskerar det att bli extra administration för elhandelsbolagen som etablerade aktörer.

Vattenfall anser vidare att det är viktigt att förslaget inte får som effekt att en mellanhand övertar de vanliga aktörernas kundkontakt eller åtaganden, eller riskerar att dubblera den information en aktör skall lämna till en kund, t.ex. information när ett elavtal löper ut.

Anmälnings- och rapporteringsskyldighet

Vattenfall är positiva till anmälningsplikt, med reservation för vilken data som behöver rapporteras in, av konkurrensmässiga skäl. Hur oseriösa bolag som inte följer anmälningsplikten ska hanteras behöver dock specificeras mer i detalj. Ei föreslår att föreskrifter tas fram för att reglera vilka uppgifter som ska anmälas. Vattenfall tillstyrker detta och anser att det är viktigt att branschens aktörer bjuds in i framtagandet av dessa föreskrifter.

Fullmakter

När det gäller åtgärder för att minska möjligheterna att använda oschyssta affärsmetoder ser Vattenfall stor potential i att införa en standardiserad fullmakt och fullmaktshantering. Detta bör göras genom lagstiftning och skulle markant försvåra användandet av flera av de oschyssta affärsmetoder som förekommer.

Vattenfall tillstyrker kravet på separation och separat signering av fullmakter respektive avtalsvillkor. När det gäller näringsidkare är det viktigt att avtalsparten kan vara en hel koncern, så att problem med att ha flera olika fullmakter undviks. Vattenfall tillstyrker också att fullmakter ska vara tillgängliga för elanvändare i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form.

Vattenfall saknar dock en hel del när det gäller förslaget om fullmakter. Vattenfall anser till exempel att Ei i föreskrift bör ta fram en standardfullmakt och ett standardförfarande för fullmakter, bland annat innehållandes digital signering (t ex genom BankId). Denna föreskrift bör tas fram i samråd med branschen.

En fullmakt behöver också kunna täcka samfakturerings tjänster. Det måste också finnas ett standardiserat system för kunden att avbryta eller motsäga sig en fullmakt som skapats på oschyssta grunder efter att kunden blivit upplyst om fullmaktens existens.

Med vänlig hälsning

Vattenfall AB

Anja Alemdar
Chef Public & Regulatory Affairs Sweden